

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΡΟΪΣΟΣ

Μυθιστορία ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Μικτόν αίμα.

[Συνέχεια]

Τότε κατεκλίθη πυρέσσουσα καὶ περιέμενε. Περιέμεναν ἐπ' ἀρκετὸν διάστημα, διότι μόλις τὴν μεσημέριαν ἡ θυρωρὸς ἐπιφορτισμένη νὰ ἐγχειρίσῃ ἐπιστολὴν εἰς τὴν Βέρθαν καὶ βεβαία οὖσα, ὅτι δὲν εἶχεν ἐξέλθῃ, ἐξεπλάγη, ἐπειδὴ δὲν τὴν ἤκουσε νὰ κινήται εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἠναγκάσθῃ νὰ ζητήσῃ κλειθροποιόν. Ἀφ' οὗ ἠνοιχθῇ ἡ θύρα, μέγας θόρυβος ἀνεστάτωσε τὸ οἶκον. Ἡ Βαλερία ἠγέρθη καὶ κατέβη. Ἦτο κάτωχρος, πελιδνὴ· αἱ προσδραμόντες ἐνασχολούμενοι εἰς ἄλλα δὲν παρετήρησαν τοῦτο καὶ τῇ εἶπον:

—Τί δυστύχημα! ἡ Βέρθα, ἡ κόρη τῶν ριπιδίων...

—Ἐ λοιπόν;

—Ἀπέθανεν ἀπὸ ἀσφυξίας τὴν νύκτα ταύτην.

—Ἀ! ἐψιθύρισε ἡ Βαλερία διὰ βραγχνώδους φωνῆς, ἐπαθεν ἀπὸ ἀσφυξίας;

—Ναί, καὶ ἂν θές νὰ τὴν ὄψῃς, ἔλα μαζί μου.

Καὶ μία ἀπὸ τὰς γυναῖκας τὴν ἔσυρε πρὸς τὴν νεκράν. Ἡ Βαλερία παρ' ὀλίγον νὰ λιποθυμήσῃ ἐκ φρίκης παρατηροῦσα τὴν ἡρεμὸν φυσιογνωμίαν τῆς Βέρθας. Ἀφῆκε τὸν βραχίονα τῆς γυναίκας ἐκείνης, ἀπεμακρύνθη καὶ δὲν ἐπανεφάνη πλέον.

Ἡ κηδεὶα τῆς ἐγένετο μετρία, ἐπειδὴ ἡ ἀτυχὴς Βέρθα ἦτο πτωχὴ, ἀλλ' ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς συνεικίας ἠκολούθησαν ἐν συγκινήσει καὶ συνώδουσιν τὴν ἔντιμον Βέρθαν μέχρι τῆς τελευταίας τῆς κατοικίας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Βαλερίαν, κατεκλίθη διὰ νὰ μὴ φερθῇ καθὼς οἱ ἄλλοι.

Ἡ Βέρθα, ἡ ὥρτια Βέρθα πρὸ μηνὸς ἀνέπαυετο ἐν τῷ τάφῳ τῆς, ὅτε ὁ Ἰούλιος ἐφθασεν ἐκ τῆς ἐπαρχίας.

Ἀνῆσυχες, μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς, διότι ἡ Βέρθα δὲν τοῦ ἀπήντησεν, ἐδήλωσε μετ' αὐθεντίας, ὅτι ἤθελε νὰ τὴν ἴδῃ ἀκόμη μίαν φορὰν καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐνυμφεῖτο, ἐὰν ἐπειρῶντο νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν. Ὑπέκυψαν εἰς τὴν θέλησίν του διὰ νὰ ἀποφύγῃσι οἰκογενειακὰς διενέξεις καὶ πράξεις ὡς ἐκ τῆς αὐτεξουσιότητός του ἐπικινδυνωτέρας.

Πρὶν ἀναβῆ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, ὁ Ἰούλιος ἐσκέφθη, ὅτι πιθανὸν νὰ ἡσθάνει ἡ Βέρθα καὶ ἠρώτησε τὴν θυρωρὸν, ἥτις ἐξεπλάγη καὶ ἐταράχθη συνάμα ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης.

—Ὁ κύριος ἀγνοεῖ...

—Τί λοιπόν;

—Ὅτι...

—Τί θέλεις νὰ μοῦ εἴπῃς; Μήπως ἡ δεσποινὴς Βέρθα εἶνε σοβαρῶς ἀσθενής;

—Ἀσθενής; εἶπεν ἡ γηραιά γυνὴ ὑπὲρ τὸ δέον συγκεκνημένη, ὅχι, κύριε, ἀλλὰ νεκρά! Ἀπέθανεν ἀπὸ ἀσφυξίας! Εἶνε εἰς τὸ κοιμητήριον. Αὕτῃ ἡ ἱστορία μοῦ ἀρκεῖ τὸ λογικόν, δὲν μπορῶ νὰ τὴν συλλογισθῶ.

—Νεκρά! Ὡ ὅχι, δὲν εἶνε ἀληθές! Δὲν ἀπέθανεν ἡ Βέρθα, δὲν ἀπέθανεν!

—Συνέβη ὅ,τι σὰς λέγω. Ἦθελα νὰ σὰς τὸ ἀποκρίψω, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα. Μοῦ φαίνεται, πῶς εἶνε μπροστὰ στὰ μάτια μου ἡ ἀτυχὴ κόρη. Ἐβλεπεν εἰς τὴν κλίνην τῆς λευκὰς σινδόνας καὶ ἐκοιμήθη λευκὰ ἐνδεδυμένη καὶ μὲ τὰς χεῖρας ἡνωμένας ἢ φυσιογνωμία τῆς ἦτο τὸσον ἡσυ-

χος, τὸσον γλυκεῖα, ὥστε ἐνομίσαμεν, ὅτι ἐκοιμάτο. Χωρὶς ἄλλο, λύπη ἀπὸ ἔρωτα τὴν ἔφερεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ἀλλὰ πάλιν ἡ ἐρωτοδουλιὰς ἦσαν ἐναντίες μὲ τὸν χαρακτῆρα τῆς. Ἡ μακαρίτισσα ἦτο φρόνιμη καὶ ὑπερήφανη, ὅπως καμμία ἄλλη! Δὲν εἶδε προσοχὴν εἰς τὰ λόγια τῶν ἀνδρῶν. Ἰδοὺ ὅ,τι γνωρίζω. Ὅταν εἶνε κανεὶς φρόνιμος καὶ καλός, πεθαίνει γρήγορα, ἐνῶ οἱ κακοὶ ζοῦνε πολὺ· αὐτὸ δὲν εἶναι δίκαιον!

Ὁ Ἰούλιος δὲν ἀπήντα καὶ ἡ θυρωρὸς ἐπανελάθεν:

—Σὰς λυπεῖ ἡ ἱστορία αὕτη. Καθὼς φαίνεται, θὰ εἴσθε κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν τῆς καὶ ἔρχεσθε ἐκ μέρους τῶν; Ἀ! μπορεῖτε νὰ τοὺς εἰπῆτε, ὅτι ἐλυπήθημεν πολὺ τὴν ἀτυχῇ αὐτὴν κόρην!

Ὁ χροτὴς ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλίου καὶ ἐκλονίσθη ἐπὶ στιγμὴν.

—Κύριε! κύριε! σὰς ἐλύπησα· συνέλθετε.

Ἀλλ' ὁ Ἰούλιος ἐξαλλος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας, μὴ γνωρίζων ποῦ ἐπήγαγεν.

—Θὰ τρελλαθῇ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἐκπληκτος ἡ θυρωρὸς, ἔκαμα ἄσχημα νὰ τοῦ τὸ εἶπω τὸσον ἀποτόμως.

Πῶς νὰ περιγράψωμεν ὅ,τι συνέβη ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Ἰουλίου, τὸν ὁποῖον φρικώδεις ὀπτασίαι ἐτάρασσον, αἱ δὲ τύψεις τοῦ συνειδότος κατεδάσανίζον. «Ἀθλίε! ἀθλίε! φωνὴ ἐνδόμυχος τοῦ ἐφώναζεν, ἀνάνδρως, ἀναξίως τὴν ἐπρόδωκας!»

Καὶ ἡ φωνὴ προσέθετεν ἐν εἰδῇ ἐπωδῶν: «Ἐδολοφόνησας ἐκείνην, ἥτις σὲ ἠγάπα· δὲν θὰ τὴν ἴδῃς πλέον ποτέ... ποτέ!»

—Οὐδέποτε, ἔπενε ὁ Ἰούλιος καταλείπων τοὺς Παρισίους μὲ τὴν καρδίαν συντετριμμένην, οὐδέποτε θὰ νυμφευθῶ τὴν ἐξαδέλφη μου Ματθίλδην, οὔτε μίαν καμᾶλλην γυναῖκα· θὰ ζήσω μόνος καὶ θὰ ἀποθάνω μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀτυχοῦς μου Βέρθας.

Ἐνυμφεῖθη ἐντὸς ἔτους τὴν ἐξαδέλφην του Ματθίλδην καὶ ἐβεβαίωσεν οὕτω τὴν ματαιότητά τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τὴν ποιότητα τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν τῆς σημερινῆς ἐποχῆς!

Ἐν ἔτος μετὰ τὴν αὐτοκτονίαν τῆς Βέρθας, ἡ Βαλερία, ἥτις ἔφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας, ἐνθα τὸ θυμὸς τῆς ἀπέθανεν, ἠγωνία ἐπὶ τῆς κλίνης Νοσοκομείου προσβληθεῖσα ὑπὸ μαρασμοῦ ἀνιάτου.

Προτὺ ἀποθάνῃ, ἠθέλησε νὰ γράψῃ εἰς τὸν Ἰούλιον ἐξομολογουμένη καὶ αἰτουμένη συγγνώμην. Ἀλλὰ τὸν Ἰούλιον, τίς ἠδύνατο νὰ τὸν συγχωρήσῃ;

Εἶνε νυμφευμένος, εἶνε πατὴρ, τίποτε δὲν τοῦ λείπει διὰ νὰ εἶνε ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων, διότι εἶνε πλούσιος! Ἀλλὰ παντοῦ, ἐν καιρῷ νυκτός ἢ ἡμέρας, μεταξὺ τῶν τέκνων του, πλησίον τῆς γυναίκας του βλέπει, ὡς δύο φαντάσματα, τὰς ὄψεις τῆς Βαλερίας καὶ τῆς Βέρθας, ταράσσεται καὶ ἀνασκιρτᾷ! Ὁ ἱατρός του ἐχαρκτηρήσατο τὴν πάθησιν ταύτην ὡς νόσημα νευρικόν καὶ τὸν ὑπέβαλεν ὑπὸ θεραπείαν. Θὰ τὰς λησμονήσῃ, θὰ ἱατρευθῇ ἄρᾳ γε;... Πῶς ὅχι! Οἱ ἄνδρες εἶνε τὸσον ἀνανδροὶ, ἡ ἐπιστήμη εἶναι τὸσον ἰσχυρά!

ΚΑΝΕΤ. ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ

Τ Ε Λ Ο Σ

—Τί λέγεις;

—Ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ὁμολογία ἐρωτος, ὅπως ἡ ζηλοτυπία σου σοὶ τὸ ὑπέδειξεν.

—Ἀληθῶς;

—Καὶ εἶναι μάλιστα ἐκ τῶν μᾶλλον φλογερῶν.

—Τίς τὴν ἔστειλε;

—Συγχωρήσατέ με νὰ μὴ τὸν ὀνομάσω.

—Καὶ ἂν ἐπέμενα νὰ τὸν μάθω;

—Οὐδὲν δύναμαι νὰ σὰς ἀρνηθῶ. Διὰ τὰς καὶ θὰ διηγήσω. Ἀλλὰ συγχωρήσατέ με, νὰ μὴ φανερώσω τὸ ὄνομα τοῦ γράψαντος. Ὑπεσχέθην νὰ ἀγαπῶ ὑμᾶς μόνον καὶ τηρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου. Μοὶ λέγετε ὅτι μ' εὐρίσκετε ὥραϊαν καὶ τὸ ἀποδείκνυτε πολυτρόπως, φερόμενος τὸσφ γενναίως πρὸς ἐμέ. Τώρα, ἂν καὶ ἄλλος τις σκέπτεται ὡς ὑμεῖς εἶναι ἐγκλημα; Θὰ τιμωρηθῇ ἀρκούντως ἐκ τῆς σιωπῆς μου. Μὲ πιστεύεις;

Καὶ τοὺς λόγους τῆς τούτους συνώδευε μὲ βλέμμα τὸσφ τρυφερὸν, ὥστε ὁ βαρόνος ἐλησμόνησε καὶ τὴν ἐπιστολὴν καὶ τοὺς ἐραστάς, ὡς καὶ τὴν ζηλοτυπίαν του.

—Εἴσαι ἄγγελος, τῇ εἶπε.

—Ἄγγελος, πρὸς δὲν δυσπιστοῦσι....

—Σοὶ βρυνῶ!....

—Ἐν τούτοις θὰ εἶχες ἄδικον, διότι δὲν δύναμαι νὰ σκεφθῶ ὅτι γυνὴ ἀγαπωμένη ὑπὸ τὸσφ ἰσχυροῦ ἀνδρός ἤθελε κατέλθῃ εἰς τοὺς ὑποτελεῖς αὐτῷ· καὶ περὶ ὑμᾶς δὲν βλέπω παρὰ ὑποδεστέρους.

Ἐγὼ εἶμαι φιλοδόξος καὶ πλησίον σου τὸ αἶσθημα τοῦτο ἱκανοποιεῖται.

—Μόνη ἡ φιλοδοξία σου;

Ἐκείνη ἐστήριξε τότε τὴν κεφαλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ Ροζενδάλ.

—Εἶμαι παρὰ πολὺ εὐτυχής, παρὰ πολὺ ὑπερήφανος, καὶ οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ ἐπιθυμῶ! Οὕτως εἶσαι ζηλότυπος; ἠρώτησεν πάλιν.

—Ναί.

—Τὸ λέγεις ἀλήθεια;

—Ὡς τὴν τίγριδα.

—Τοῦτο σημαίνει ὅτι μ' ἀγαπᾷς.

—Ὅσον νὰ σοὶ παραστήσω δὲν δύναμαι.

Ἐκείνη ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ στηρίζασα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ ἐραστοῦ τῆς. λυγρὰ ὡς ἰνδοκάλαμος, μὲ τὸ βλέμμα τῆς βεβουημένον ἐντὸς τοῦ βλέμματός ἐκείνου, τὸν ἠρώτησε:

—Καὶ ἂν κατὰ τύχην ἐδίδα ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὥραϊου ἐρωτολήπτου, ὅστις μοὶ γράφει, ἱκετεύων με νὰ τὸν ἀγαπήσω, ὅστις μοὶ λέγει ὅτι φθίνει καὶ ἀποθνήσκει, ὅτι τήκεται ἐξ ἐπιθυμιῶν ἀνεκπληρώτων καὶ ὅτι οὐδὲν γνωρίζει ἡδύτερον

οὐρανιώτερον, ἐντελέστερον τῆς Μαρίας σου ;
Ἐὰν ἐν ἐνὶ λογῷ, εἶχον ἔραστήν, τί θὰ ἐ-
κχμνες ;

— Ἐγώ ;

— Ναί, σύ, κύριε Μάξιμε, βαρόνε Ρο-
ζενδάλ ;

Ὁ Ροζενδάλ ἀπήντησεν ἀδιστακτικῶς :

— Θὰ τὸν ἐφόνευσεν ὡς σκύλον !

— Ὡς σκύλον ! ὦ !

— Δηλαδὴ ἄνευ οἴκου !

— Ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ἦτο ;

— Βεβαίως θὰ τὸν μετεχειρίζομαι ὡς
κλέπτην· ὡς νὰ τὸν εὕρισκον δοκιμάζοντα
νὰ βιάσῃ τὸ κλεῖθρον τοῦ χρηματοκιβωτίου
μου, διότι σύ, Μαρία μου, μοὶ εἶσαι πολυ-
τιμωτέρα παντὸς ὅ,τι κατέχω.

— Ἀλλ' ὁ ἐρωτόληπτος δὲν δύναται νὰ
θεωρηθῇ κλέπτης.

— Διὰ τοὺς ἄλλους ὄχι, δι' ἐμέ ὅμως,
Μαρία, οὐαὶ εἰς ἐκείνον ὅστις ἤθελε τολ-
μήσῃ νὰ σέ ἐγγίσι !

— Ὡς εἶπε πονηρῶς ἡ κρεολός, πόσον
ἄγριος εἶσαι ! τὸ μέτωπόν σου ἐσκυθώπασαι !
καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἐκπέμπουσιν φλόγας !
ἀλήθεια, θὰ ἦσο εἰς τοιοῦτον βαθμὸν σκλη-
ρός ;

— Ἐν τιμῇ ! Σ' ἀγαπῶ τόσο, ὥστε οὐ-
δὲν ἤθελε μέ κάμη νὰ ὀπισθοδρομήσῃ προ-
κειμένου νὰ σέ χάσω.

— Καὶ ἂν σέ ἡπάτων ἐγώ ; τὸν ἠρώτησε
μετ' ὀλίγον, τί θὰ μέ ἐκαμνες ;

— Θὰ σέ ἐκλεία εἰς φυλακὴν τόσῳ στε-
ρεάν, ὥστε δὲν θὰ ἐφοδούμην νὰ ἐξέλθης
ποτέ !

— Κλεισμένην.

— Ἐντελῶς.

— Καὶ ἡμπορεῖς νὰ τὸ κατορθώσῃς ;

— Μὲ τὸν χρυσὸν κατορθώνει τις τὰ
πάντα.

— Καὶ ἡ δικαιοσύνη ;

Ὁ βαρόνος ἐκίνησε πεσιφρονητικῶς τοὺς
ὤμους, ἀλλὰ δὲν ἔκρινε πρέπον νὰ ἐξηγηθῇ
ἐπὶ τούτῳ.

— Αὐτὴ κάμνει ὅτι δύναται, εἶπεν ἀλλὰ
παραβλέπει. Ἄλλως τε οἱ ἄρχοντες, μετα-
χειρίζονται ὄργανα ἅτινα ἐργάζονται δι' αὐ-
τοὺς καὶ τοὺς ἀντικαθιστῶσιν εἰς τὰς ἐργα-
σίας των ἐν ἀνάγκῃ.

Ἐχετε καὶ σεῖς τοιαῦτα.

— Ἐὰν ἐλάμβανον ἀνάγκην, θὰ εἶχον.

Ὁ βαρόνος ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ Μαρία Εὐαγγελία ἀνεμνήσθη τότε
τὸν ἐντίμον ἐκείνον Μορέλ ὅστις ἐξετέλει
μετὰ τόσου ζήλου τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου
του.

— Ἀλλ', ἐπρόσθεσεν ὁ Μάξιμος ἀσπαζό-
μενος τὴν χεῖρά της, ἐχθροὺς δὲν ἔχω, καὶ
σύ, Μαρία μου, δὲν ἔχεις ἔραστήν. Τίνα
ἀνάγκην ἔχω λοιπὸν τοῦ στρατοῦ ἢ τοῦ
στόλου ;

Τὸ ἀληθές ἐστὶν ὅτι ἐν ταῖς ἡδονικαῖς ἀπο-
λαύσεσι τοῦ δωματίου ἐκείνου, ἐλησμόναι τὸ
παρελθόν. Τὴν δολοφονίαν τοῦ βαρόνου Ζάμ,
τὸν μαρκήσιον δ' Ἀρτάν, τὴν Μερσεδές καὶ
τὰς λοιπὰς ἀναμνήσεις, μεθυόμενος ὑπὸ τῆς
ιδιοτροπίας τοῦ ἔρωτος ἐκείνου τοῦ εἰσχω-
ρήσαντος ἐν ταῖς φλεβίαις αὐτοῦ, ὡς τὸν μέ-
θυσον, τὸν ζαλιζόμενον ὑπὸ τῶν ὀργίων καὶ
τοῦ καμπανίτου.

Ἐκράτει τὴν κεφαλὴν τῆς κρεολοῦ εἰς
τὰς χεῖράς του, ἡσπάζετο τὴν μελανὴν κό-
μην της, τὴν κυματώδη καὶ οὐλὴν ἐπὶ τοῦ
τραχήλου, τὴν καταπίπτουσαν ἐπ' αὐτοῦ
καὶ τοῦ ὀλίγον χαμηλοῦ μετώπου της, εἰς
χαρίεντας κρίκους ὡς τὰς νύμφας τῆς ἀρ-
χαιότητος.

Ἐθώπευε τὴν ὠμοπλάτην αὐτῆς, τὴν
στερεάν, ὀροσερᾶν, ἀκηλίδωτον ὡς τὸ μάρ-
μαρον καὶ τοὺς ὠραίους βραχίονάς της τοὺς
ἐξερχομένους κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν βρα-
χείων χειρῶν τῆς πρωϊνῆς ἐνδυμασίας της.

Ἀλλ' ἐὰν ἡδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς
σκέψεις τῆς ὠραίας ἐκείνης κεφαλῆς, ἤθελεν
ὀπισθοδρομῆσαι περίτρομος.

Ἐν αὐτῇ ἀνεκικῶντο τὰ δράματα ἐκείνα,
ὧν αἱ ἐφημερίδες εἰσὶ πλήρεις· τὰς περιγρα-
φὰς ἀδελφῶν ἀλληλοκτονουμένων, διὰ πολὺ
ὀλιγώτερον, διὰ τὴν ἀντιζηλίαν τοῦ ἔρωτός
των πρὸς μίαν χωρικὴν, παίζουσιν μὲ τὰ
αἰσθηματὰ των.

Ἀνεπὸλοι τὰς φράσεις, ἃς ὁ βαρόνος με-
τεχειρίσθη, ἐκφραζόμενος ὑπεροπτικῶς, κατὰ
τὸ σύνθημα.

— Ἐὰν εἶχες ἔραστήν θὰ τὸν ἐφόνευσ
ὡς σκύλον.

Καὶ μάλιστα προσέθετο :

— Ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ἦτο.

Καὶ ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Ροζενδάλ δὲν ἦσται-
εὔστο.

Τὰ πάντα δύναται τις ἅμα εἶναι πλού-
σιος.

Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἀπέδειξεν ἐν τῷ δράματι
τῶν Καρδενῶν.

Τίς ἤθελε ποτὲ τὸν κατηγορήσῃ ἐπὶ ἐγ-
κλήματι, ἐν τῷ μυστηριώδει θανάτῳ τοῦ
μαρκησίου δ' Ἀρτάν, ὅστις ἐν τούτοις ἦτο
σπουδαῖον πρόσωπον.

Ὁ Ἀλκαδὸς δὸν Ρωμόρος, ὕψου τοὺς
ὤμους ἐν ἀγανακτήσει, καὶ ἤθελε προθύμως
φυλακίσῃ τὴν μητέρα της Μερσεδές ἐν ταῖς
ἀποικίαις, διότι ἐτόλμα νὰ καταγγείλῃ τοῦ
πατρός της τὸν θάνατον καὶ ἤθελε τὴν κη-
ρύξῃ παράφρονα ἂν ἐξηκολούθει ἀμφιβά-
λουσα περὶ τῆς τιμιότητος τοῦ ἐντίμου Μο-
ρέλ.

Καὶ ἐνῷ αἱ τολμηραὶ χεῖρες τοῦ Ροζεν-
δάλ ἐθώπευον τὴν βελουδίνην ἐπιδερμίδα τῶν
ὤμων της διὰ τῶν χειρῶν του, αἰτίνες τῇ
πρὸξένου φρίκῃ, ἀνεπὸλοι τὰς φράσεις
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ρολάνδου : « Θὰ φονευσθῶ ».

Βεβαίως δὲν ἐπίστευε τὴν τραγῳδίαν
ταύτην.

Ὑπάρχουσι τύποι ἰδιάζοντες εἰς τῶν ἐ-
ραστῶν τὴν γλῶσσαν, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ
λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει, ἀλλ' ἦτο ἀφροσύνη
ἐκ μέρους τοῦ Ρολάνδου νὰ τοὺς μεταχειρί-
ζται γράφων πρὸς αὐτήν.

Ἦτο ὡς νὰ τῇ παρέδιδεν ὁλόκληρον τὴν
ζωὴν του.

Ἐὰν ἡμέραν τινὰ τὸν εὕρισκον νεκρὸν
ὑπὸ τὰ παράθυρα αὐτῆς, ἤθελεν ὑποθέσῃ
ὅτι ἡτοχειριάσθη ἐξ ἀπελπισίας, διότι καὶ
ἐκείνη δὲν ἐπρόδιδε τὸν ἔραστήν της.

Οὕτω θὰ ἡδύνατο νὰ κορέσῃ καὶ τὸ ἄ-
πειρον μίσός της πρὸς τὴν μαρκησίαν δ' Ἀρ-
τάν καὶ συγχρόνως ἤθελε στενότερον προσ-
κολληθῇ πρὸς αὐτὴν τὸν βαρὸν Ροζενδάλ.

Ἐσκέπτετο, ὅτι ἦτο βεβαία, ὅτι ἀνεῦρεν

τὸ ἀπωλεσθὲν τέκνον τοῦ βαρόνου καὶ ὅτι
μόνον ἂν ἐπρόφερε λέξιν ἥθελε τῷ παρέξῃ
χαράν, πρὸς ἣν οὐδὲν νὰ παραβληθῇ ἡδύ-
νατο. Ἀλλὰ δὲν θὰ τῷ ἔλεγε τίποτε, ἢ
καθ' ἣν ἡμέραν θὰ ἡδύνατο διὰ τούτου νὰ
τὸν βασανίσῃ.

Καὶ πᾶσαι αἱ ἀνόνσαι αὐταὶ σκέψεις ἐκυ-
λίοντο ἐν τῇ θαυμασίᾳ ἐκείνῃ κεφαλῇ, ἣν
ὁ βαρόνος ἐκάλυπτε διὰ φιλημάτων.

Καὶ ἡσθάνθη τέλος, ὅτι αἱ χεῖρες τοῦ ἐ-
ραστοῦ της, τῇ ἀπέσπων ἐκ τοῦ ὠτός τοῦ
ἀδάμαντας, δι' ὧν ἐκσμοῦντο.

Τὸ μέτωπόν της ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν γο-
νάτων τοῦ Μαξίμου.

Καὶ ἡσθάνετο ὅτι ἀντικαθίσταντο δι' ἄλ-
λων.

Καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ τραχήλου της προση-
λοῦτο περιδέραιον, παρ' οὗ ἐκρέματο βαρὺ
καὶ πολυτίμον κόσμημα.

Ἀλλὰ δὲν ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς,
παρ' ὅταν ὁ βαρόνος τῇ εἶπεν, ἐγχειρίζων
αὐτῇ μικρὸν καθρέπτην ἀληθὲς κομψοτέ-
χνημα,

— Κύτταξε τὸ πρόσωπόν σου, Μαρία.

Τῇ εἶχε προσφέρει βαρύτερον κόσμημα
ἐξ ἀδάμαντων καὶ σαπφείρων ἐχόντων με-
γάλην ἀξίαν.

Ἀλλὰ τί ἦτο τοῦτο διὰ τὸν μέγαν οἰ-
κονομολόγον ;

Καὶ ἐν τούτοις ἐρρίφθη εἰς τὸν λαιμὸν
τοῦ Μαξίμου, μὲ εἰδὸς τι παραφορᾶς ψι-
θυρίζουσα εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ :

— Πόσον εἶσαι καλὸς καὶ πόσον σέ ἀγαπῶ !

Μετὰ μίαν ὥραν ὅταν ἐκείνος ἀπῆλθεν
ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ γραφείου της καὶ ἔγρα-
ψε τὰ ἐξῆς :

« Εἶσαι παράφρων καὶ θέλω νὰ σέ θερα-
πεύσω· ἔλθε αὖριον κατὰ τὰς τρεῖς μετὰ
μεσημβρίαν ἐκ τοῦ κήπου. » Καὶ ἐπέγραψε :

« Πρὸς τὸν κύριον μαρκήσιον δ' Ἀρτάν·
παρὰ τῷ κυρίῳ κόμητι Στυβίσκῃ, ὁδὸς
Μονσώ. »

Κ'

Λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν τῆς Μαρίας, ὁ
Ρολάνδος ἐνόμισεν ὅτι οἱ οὐρανοὶ διηνοί-
γοντο ἐνώπιόν του καὶ οὐρανία αὖρα εὐώ-
δης ἔφερε πρὸς αὐτὸν τὴν ἁρμονίαν τοῦ πα-
ρχδεῖσου !

Ἦτο ἐντούτοις ἡμέρα μελαγχολικὴ τοῦ
φθινωπύρου ἐκείνη καθ' ἣν ἔφθασε μέχρις αὐ-
τοῦ τὸ ποθητὸν χαρτίον. Ὁ οὐρανὸς ἦτο
συνεφώδης, φαϊόχρους, ὁμιχλώδης, χωρὶς θερ-
μότητα καὶ χωρὶς ἥλιον καὶ φῶς· γῆ καὶ
οὐρανὸς ἐφαίνοντο ἐκ συμφώνου μελαγχο-
λοῦντες.

Ἡ ὁμίχλη ἐκάλυπτε τὰ ἀντικείμενα καὶ
συνέχεεν αὐτὰ εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστα-
σιν.

Ἀλλὰ τί ἐνδιαφέρει τὸν ἐρωτόληπτον ἐν
νέφρῳ πλειότερον ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ πυκνο-
τέρα ὁμίχλη ἐν τῇ γῇ, ὅταν αὐτοὶ ἔχωσιν
ἐν τῇ καρδίᾳ τὸν ἥλιον ;

Δι' ἐλαφροῦ βήματος διέσχισεν ὁ μαρ-
κήσιος τὸ βραχὺ διάστημα τὸ χωρίζον αὐ-
τὸν ἀπὸ τὸν κῆπον τοῦ Μονσώ, κατὰ τὴν
ὁρισθεῖσαν ὥραν.

Τὸ χρονόμετρόν του ἐσημείου ἀκριβῶς τὴν

τρίτην ὥραν, ὅτε ἔστη πρὸ τοῦ μικροῦ κλειδώματος.

Ἐκεῖ τὸν ἀνέμενον.

Ἡ Βαρβάρα, φέρουσα νέαν ἐνδυμασίαν ὡς ἦτο ἐρπασθῆναι, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ, ἀνέμενε τὸν νέον ἄνδρα.

— Ἐὰν ὁ κύριος μαρκήσιος θέλῃ νὰ με ἀκολουθήσῃ!

Καὶ τί καλλίτερον ἐζήτηε ἐκεῖνος! καὶ ὥρμησεν ἐπομένως μετὰ ἀξιοσημειώτου προθυμίας πρὸς τὴν κρυφίαν κλίμακα, ἥτις τὸν ἔφερεν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, ἥτις ἠνεώγη εὐκόλως ὡς καὶ ἡ μικρὰ κλειδωτὴ θύρα.

Εἶχε φάσσει!

Μόνον δὲ ἡ ὁμίχλη δὲν τῷ ἐπέτρεψε νὰ παρατηρήσῃ ἐν τῇ ὁδῷ, ἀπλῶς τινα ἄσπτον, φέροντα μικρὰς παραγναθίδας, ὅστις ἔκαμνε πρὸ τοῦ κήπου περιπατοῦν. Ἰσως χάριν τῆς ὑγείας του.

Ὁ αὐτὸς οὗτος, εἶχε κατ' ἐκλογὴν ὡς σημεῖον τοῦ περιπάτου του τὸ μέρος τοῦ κήπου τὸ κείμενον ἀντικρὺ ἀκριβῶς τοῦ μεγάρου τῆς κρεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἐπισκέπτου, εἰς ὃν ἠνοιγέτο ἡ μικρὰ θύρα, καὶ ἀνῆρχετο διὰ τῆς μυστικῆς κλίμακος.

Καί, τόσῳ μᾶλλον ὑποπτος ἦτο ὁ περιπατητής ἐκεῖνος, ὅσῳ ἠδυνάτο τις νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, ὡς Ὀνώριον τινα ὑπηρέτην παρὰ τῷ βαρὼν Ροζενδάλ, ἀφροσιωμένον ὅλως εἰς αὐτόν, καὶ πρὸς ὃν ἄλλως τε ἐμέτρα εἰς ἕκαστον τέλος τοῦ μηνὸς ποσὸν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ νεαροῦ μαρκησίου δ' Ἀρτάν, δὲν ἐγκατέλειψε τὴν θέσιν του, καὶ ἐξηκολούθει περιπατῶν, ἡσυχῶς ὡς πρότερον.

Ὁ Ρολάνδος ἔμεινε μόνος ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἣν ἤδη γνωρίζομεν, μόνον δὲ πρὶν ἐξέλθει αὐτῆς ἡ θαλαμηπόλος, τῷ εἶπεν:

— Ἡ κυρία θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον.

Βεβαίως ἡ Μαρία Εὐαγγελία ἤθελε νὰ καταπλήξῃ τὴν φαντασίαν τοῦ νεοελθόντος, διότι ἐνώπιον καθρέπτου ἰσταμένη ἔχριε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπιμελῶς διὰ ριζοκόνεως μετ' ἄκρας φιλαρεσκείας.

Ἐφόρσεν ἔπειτα κυριανίτην φέροντα πολλαχῶς κοσμημένους ἐκ τριχάπτων πολυτίμων, ἔρρανε τὸ μανδύλιόν της διὰ σταγόνων τινῶν ἡλιοτροπίου, καὶ ρίψασα τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου εἰσῆλθεν ἔπειτα εἰς τὴν αἴθουσαν, τὴν ἐπεστρωμένην δι' ἀνοικτοῦ κυανοφέροντος τεφροῦ χρώματος, τοῦ ἔχοντος ἐν τῇ ὁροφῇ τοὺς ἔρωτας τοῦ Βωδρῦ.

Οἱ ἔρωτες οὗτοι, οἱ ἔχοντες τὸ φαεινὸν ροδόχρουν χρῶμα καὶ κολυμβῶντες ἐν τῷ ὑποκυάνῳ χρώματι τοῦ ὁρόφου, ἐμειδίων ἡδέως.

Ἄλλ' ὁ Ρολάνδος οὕτε τοὺς παρατήρησε καὶ.

Ὁ νεανίας ἦτο ὑψηλοῦ καὶ λεπτοῦ ἀναστήματος· τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ κατ' ἐξαιρέσιν ἀριστοκρατικὸν καὶ διακεκριμένον, διεφύλαττεν ἅπασαν τὴν χαρίεσσαν μελαγχολίαν αὐτοῦ, καὶ ἦτο δειλὸν συνεσταλμένον καὶ οὕτως εἰπεῖν κατηφές.

Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ἐγνώριζε τὸ μυστήριον

τῆς γεννήσεώς του καὶ ἠσθάνετο δυσχερεῖαν τινὰ διὰ τὸ ἄτακτον αὐτῆς.

Καὶ ὅμως οὐδεὶς τῷ εἶχε φανερῶσαι ποτὲ τὴν ἱστορίαν τῆς μητρὸς του· διότι ἐν Παιδείᾳ ἐκτὸς ὀλιγίστων τινῶν, οὐδεὶς τὸ ἐνθυμεῖτο καὶ πρὸ πάντων οὐδεὶς τὸ ἐπανελάμβανε.

Μόνον δὲ ὁ Ροζενδάλ καὶ ἡ μαρκησία, ἐγνώριζον τὰς λεπτομερείας τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ βαρὼν Ζάμ.

Οἱ λοιποὶ εἶχον μόνον ὑπονοίας καὶ μετὰ πάροδον εἴκοσι ὅλων ἐτῶν, τὰ τοιαῦτα συμβάντα λαμβάνουσι μυθικὴν χροιάν καὶ οὕτε πλέον πιστεύονται.

Τὰ δύο ταῦτα ὄντα, ἅτινα πὸ πᾶν ἔτεινε ν' ἀπομακρύνῃ τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, καὶ ἐν τούτοις ἀκατανίκητος ἔλξις ἐλλυκεν αὐτά, ἔμειναν ἐπὶ στιγμὴν σιωπηλά.

Ἡ μιγὰς παρὰ τὴν πρὸς τὴν μαρκησίαν ἀπέχθειαν αὐτῆς, ὥσπερ σχεδόν, τὸν νεανίαν ἐκείνον τὸν ἔχοντα τόσῳ εὐγενῇ καὶ γενναίᾳ αἰσθηματά, καὶ τόσῳ φλογερὰν τὴν ψυχὴν, ὅστις ἔτρεφε πρὸς αὐτὴν ἔρωτα πλήρη τρυφερότητος καὶ ἱποτισμοῦ ἐξ ἐκείνων οἵτινες μόνον εἰς καρδίαν εἰκοσαετῇ δύνανται νὰ βλαστήσωσι.

— Τέλος πάντων, εἶπεν ἐκεῖνος, καταβαλὼν ἀγῶνα ὅπως δυνήθῃ νὰ λαλήσῃ, μοὶ ἐσυγχώρησας νὰ σέ ἴδω καὶ νὰ σοὶ ὁμιλήσω!

Ἡ Μαρία τῷ ἐδειξε ἔδραν πλησίον της.

— Καθήσατε, τῷ εἶπεν, ἐκεῖ πλησίον μου, διότι θὰ ὁμιλήσωμεν ἐπὶ μακρόν.

— Ἐπὶ μακρόν! εἶπε μελαγχολικῶς ὁ νέος, ὡς πρὸς ἐμέ, δὲν ἔχω τι νὰ προσθέσω εἰς τὰς τρεῖς λέξεις, αἵτινες θὰ σὰς ἐξηγήσωσι τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθηματά μου.

— Ποῖαι εἶναι αἱ λέξεις αὗται;...

— Δὲν τὰς μαντεύετε;

— Ἐπιθυμῶ νὰ τὰς ἀκούσω ἀπὸ τὰ χεῖλη σας.

— Σὰς ἀγαπῶ!

Ἡ κρεολὸς ἐστέναξε.

— Καὶ ποῦ θὰ σὰς φέρῃ ὁ ἔρως οὗτος; τῷ εἶπε κινουῖσα θλιβερώς τὴν κεφαλὴν.

— Ποῦ; εἰς τὸ νὰ σοὶ ἀφιέρωσω τὴν ζωὴν μου καὶ νὰ ριθῶ εἰς τοὺς πόδας σου, προσφέρων πᾶν ὅ,τι κατέχω, τὸ ὄνομά μου, τὴν περιουσίαν μου, τὸ πᾶν, ἐπὶ τέλους. ὦ! ἂν ἐγνώριζες πόσα ὄνειρα ἔπλασα διὰ τῆς φαντασίας μου, ὅταν ἔλαβα τὴν ἐπιστολήν σου! Ἄν εἴξευρες πόσον ἡ ζωὴ μοὶ ἐφάνη πολύτεμος τὴν στιγμὴν ἐκείνην! Πῶς ἠλόγησα τὴν τύχην, διότι εἶμαι νέος καὶ θὰ δυνήθω οὕτως νὰ σοὶ ἀφιέρωσω τὴν ζωὴν μου ἐπὶ πλειότερον χρόνον· τὴν περιουσίαν μου, διότι δι' αὐτῆς θὰ δύναμαι νὰ περιβάλλω τὸ εἶδωλον τῆς καρδίας μου, με πᾶν ὅ,τι ἡ γῆ περιέχει ὠραῖον καὶ μεγαλοπρεπές, τὸν ἔρωτα, διότι οὗτος θερμαίνει καὶ ἀρωματίζει τὴν ὑπαρξίν μας. Ἄν ἠδύνασο νὰ ἀναγνώσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ μου, θὰ ἔβλεπες ὅτι σοὶ ἀνήκει ὁλόκληρος καὶ μόνη ἡ εἰκὼν σου πληροῖ αὐτήν! Θὰ ἀνεγίνωσκες ἐν αὐτῇ ὡς εἰς ἄγραφον χάρτην, ἄσπιλον ἐκ παντὸς ἄλλου ὀνόματος, παρθένον παντὸς ἐτέρου δεσμοῦ, τὸν μοναδικόν, τὸν αἰώνιον πρὸς σέ ἔρωτα, ὃν σοὶ ἀφιέρωσα· εἶμαι ὅλως ἰδικός σου, Μαρία, καὶ παρὰ τὴν θέλησίν σου, ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἶμαι ἰδικός σου, ἀμε-

ρίστως καὶ πάντοτε! ὦ! σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ, ἀπείρως!

— Αὐτὸ κυρίως ἐφοβούμην.

— Διατί;

— Τοῦλάχιστον θὰ ἀναγνωρίσῃς ὅτι ἐπραξά πᾶν ὅ,τι δυνατόν ὅπως καταπνίξω τὸ γινόμενον τοῦτο πάθος.

— Καὶ διατί;

— Ἐχεις μητέρα;

— Σὺ δὲν ἔχεις μητέρα, Μαρία;

— Δὲν ἔχω πλέον! καὶ τὴν μητέρα σου, Ρολάνδε, πρέπει νὰ τὴν ἐρωτήσῃς.

— Ἐκείνη θὰ θελήσῃ, ὅ,τι ἐγὼ θέλω. Καὶ διατί ἄλλως τε ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν θέλησίν μου;

— Δὲν τῇ ὁμίλησας ποσῶς περὶ τῶν σχεδίων σου;

— Πρὸς τί; ἐγὼ φυλάττω τὸ μυστικόν τῆς καρδίας μου, νομίζω ὅτι θὰ ἐμόλυνά τὸν ἔρωτά μου ἂν τὸν ὁμολόγουν εἰς ἄλλον.

— Καὶ ὅταν ἀκόμη πρόκειται περὶ τῆς μητρὸς σου; εἶπεν ἡ Μαρία-Εὐαγγελία.

— Μάλιστα· καὶ ὅταν πρόκειται περὶ τῆς μητρὸς μου· οὕτως ὁ ἔρως οὗτος μένει εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου. Καὶ ἐὰν μὲν σεῖς συμμερίζεσθε τὰ αἰσθηματά μου τίποτε θὰ δυνήθῃ νὰ μὰς χωρίσῃ; Ἐὰν δὲν τὰ συμμερίζεσθε, πρὸς τί τότε ἡ ἐξομολόγησις; πρὸς Θεοῦ, ἀπαντήσατέ μου.

— Οὕτω λοιπὸν μοὶ προσφέρετε τὸ ὄνομά σας;

— Ὁμοῦ μετὰ τὴν ζωὴν μου, ὁμοῦ μετὰ πᾶν ὅ,τι κέκτημαι, πᾶν ὅ,τι κατέχω.

Ἡ Μαρία-Εὐαγγελία ἐκυρψε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐντὸς τῶν χειρῶν της.

Καὶ ἐνῷ ἀνέμενε τὴν ἀπάντησίν της ὁ Ρολάνδος εἶδε τὸ στήθος της ἐξωγκούμενον ὑπὸ ἰσχυροῦ παλμοῦ καὶ ἐρρίφθη πρὸ τῶν ποδῶν της.

Ἦρπασε τὴν χεῖρά της καὶ ἐφιθύριζε πρὸ τῶν γονάτων της ἀορίστους ἱκεσίας. ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο πάντοτε αἱ λέξεις: «σ' ἀγαπῶ! ὦ! σ' ἀγαπῶ ἀπείρως!»

Ἐκείνη ἀνήγειρε πρὸς αὐτόν τὰ ὄμματά της, ἅτινα ἔλαμπον, ἀλλ' ἦσαν κάθυγρα.

Ὁ Ρολάνδος κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης, ἐνόμισεν ὅτι ἠγαπάτο.

Ἄλλ' ἀνῆλθεν εἰς τὰ ὕψη τῶν οὐρανῶν διὰ νὰ πέσῃ χαμηλότερα καὶ διὰ πτώσεως σκληροτέρας τῆς πρώτης.

— Ὁμίλησας πρὸ ὀλίγου περὶ ὀνείρων, τῷ εἶπε, τῷ ὄντι δὲ ἦτο ὄνειρον τῆς φαντασίας ὅ,τι ἐσκέφθημεν, ὄνειρον ἔχον τὴν διάρκειαν τῆς ἀστραπῆς.

— Τί λέγετε;

— Ὅτι πρέπει νὰ φύγῃς μακρὰν ἐμοῦ καὶ νὰ μὴ μ' ἐπανίδῃς ποτέ!

— Ποτέ; καὶ διατί;

— Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ τὸ εἶπω.

— Σὲ ἱκετεύω!

— Θὰ μ' ἐμίσεις θανασίμως ἐὰν ὁμίλουν.

— Ἐγὼ! Νὰ σέ μισήσω!

— Φεῦ! ἡμεῖς ἐγεννηθήμεν διὰ τὸ μῖσος.

Τὸ πᾶν τείνει νὰ μὰς ἀπομακρύνῃ τὸν ἕνα ἀπὸ τοῦ ἄλλου. Ἀκουσε, Ρολάνδε, ἐκεῖνοι, οἵτινες μὰς ἐχώρισαν κατέστησαν ἐνοχοὶ μεγάλου ἐγκλήματος. Ἐπεθύμησα νὰ σέ ἴδω, μόνον, ὅπως σοὶ ἐξηγήσω τοῦτο ἦτο

ανάγκη νὰ τὸ μάθῃς· σὲ εἶδον ὅμως, τώρα καὶ δὲν ἔχω πλέον τὸ θάρρος νὰ τὸ πράξω.

Καὶ λέγουσα ταῦτα ἐνεψυχοῦτο βαθμὴν δὴν.

— Ἀκουσόν με· ἀκολούθησον τὴν συμβουλὴν ἣν σοὶ εἶδω μακρύνθητι τῆς οἰκίας ταύτης καὶ μὴ εἰσέλθῃς ἐν αὐτῇ οὐδέποτε πλέον· φύγε μακρὰν, καὶ προσπάθησε νὰ λησμονήσῃς...

Καὶ ἀρπάσασα τὰς χεῖράς του μεθ' ὁρμῆς πλήρους πάθους,

— Ἀς λησμονήσωμεν ἀλλήλους! τῷ εἵπεν.

— Νὰ λησμονήσωμεν ἀλλήλους! ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, εἶπέ μοι διατί;

— Διότι τοῦτο εἶναι δι' ὑμᾶς προτιμότερον, παρὰ νὰ σοὶ ἀποκαλύψω ἐγκλήματα τὰ ὅποια θέλω ν' ἀγνοῇς.

— Ἐγκλήματα;

— Ὑπάρχουσι πλείονα τοῦ ἐνὸς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἱστορίᾳ!

— Ἐν τῇ οἰκογενείᾳ μου;

— Ἐν τῇ οἰκογενείᾳ σου Ρολάνδε, ἣτις εἶναι σχεδὸν καὶ ἰδιὴ μου οἰκογένεια.

— Ἡ ἰδιὴ σας;

— Πιστεύεις ὅτι εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ μαρκησίου δ' Ἀρτάν;

— Ἀναμφιδόλως.

— Τότε εἶμαι ἀδελφὴ σου, διότι καὶ ἐγὼ ἐπίσης εἶμαι θυγάτηρ τοῦ μαρκησίου.

Ὁ Ρολάνδος ὅστις ἔμενε γονυπετῆς πρὸ τῆς κρεοῦ καὶ ἐζήτην παρατηρῶν αὐτὴν νὰ μαντεύσῃ τοὺς λόγους τῆς, ἡγέρθη ἀποτόμως.

— Ἀδελφὴ μου! ἐκραύγασεν.

Ἄλλ' ἡ κρεολὸς μειδιάσασα πικρῶς,

— Ὅχι, τῷ εἶπε, διότι ἐὰν ἐγὼ εἶμαι ἡ θυγάτηρ ἐκείνου οὐ ὑμεῖς φέρετε τὸ ὄνομα, σεῖς εἰσθε υἱὸς ἄλλου τινός.

— Τί μοι λέγετε;

— Καὶ ὁ πατὴρ σας ἐφονεύθη παρὰ τοῦ ἰδιικοῦ μου πατρός.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ρολάνδου διεστάλησαν φοβερά.

Καὶ ἡ Μαρία Εὐαγγελία προσέθεσε;

— Βλέπετε ὅτι ἔχετε ἄδικον νὰ μοὶ ὁμιλῆτε περὶ ἐρωτος, καὶ ὅτι ὁ ἔρως αὐτός εἶναι ἀπηγορευμένος καὶ κατάρτος!

Ἐὰν ἄλλος τις ἤθελε προσάψῃ κατηγορίαν εἰς αὐτὴν εἰς τὸ ὄνομα δ' Ἀρτάν, ὁ Ρολάνδος ἤθελεν ἐξαναστῆ καὶ ζητήσῃ λόγον τῆς κατηγορίας ἐκείνης.

Ἀλλὰ πρὸ τῆς κρεοῦ, ἔμεινεν ἀδρανὴς καὶ ἀκίνητος ὡς τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα, ἅτινα γοητεύονται ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ὄφους ὅστις τὰ παραμονεύει.

Οὗτος διέβλεπεν ὅτι καὶ ἐκεῖνη ἔτρεφε πρὸς αὐτὸν τρυφερόν αἶσθημα, τοῦτο ἀνεγίνωσκέ τις εἰς τοὺς μεγάλους βελουδίνους ὀφθαλμούς τῆς καὶ εἰς τὴν θωπευτικὴν αὐτῆς φωνήν, ἣτις ἀκουσίως ἀνταπέδιδε τοὺς σκληροὺς λόγους, οὗς τὰ χεῖλη τῆς ἐπρόφερον.

Προσέτι δέ, δὲν ἠγνόει καλῶς τί τοῦ ἔλεγον, καὶ αἱ ἀποκαλύψεις ἐκεῖναι τὸν προσείχαλον ἐπωδύνως.

Ἐκεῖνος ἐγνώριζε μόνον ὅτι ἕνεκα διαφωνιῶν πρὸς τὴν μητέρα του, ὁ πατὴρ του ἐπέστρεψεν εἰς Κούβαν, καὶ ἐκεῖ ὑπέκλυψεν

εἰς ἐν τῶν ἀτυχημάτων ἐκείνων τῶν τόσῳ συνήθων εἰς τὸ κλίμα τῶν τροπικῶν.

Ἡ μαρκησία ἐπρόφερεν ἐνίοτε ἐνώπιόν του τὸ ὄνομα τῆς Μερσεδὲς μετὰ βαθείας περιφρονησεως· καὶ ἔλεγεν ὅτι ραδιοῦργος εἰς ἄκρον ἐζήτην νὰ καταχρασθῇ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ πατρός του. Ἀλλ' ἠγνόει πάντα τὰ διατρέξαντα κατὰ πρῶτον ἐν Καρδέναις καὶ κατόπιν εἰς Παρισίους.

Ἤγνόει ἐπομένως ὁ Ρολάνδος τὰ δυστυχήματα τῆς Μαρίας καὶ τῆς μητρός του τὴν σκληρότητα.

Ἰστατο ὅθεν ἀκίνητος ζητῶν νὰ ἐπαναλάβῃ τῶν ἰδεῶν του τὸ νῆμα, τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐντὸς τῶν χειρῶν, καὶ μὴ τολμῶν νὰ ἀτενίσῃ τὴν κρεολὸν, ἣτις κύπτουσα ἐπ' αὐτοῦ κατεσκόπευε τὴν ἐντύπωσιν, ἣν αἱ ἀποκαλύψεις τῆς ἐπροξένησαν εἰς τὸ πνεῦμά του, ὡς τὸν δολοφόνον, ὅστις πλήξας διὰ τῆς μαχαίρας, παραμονεύει τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὸ θυμὸς του θὰ ἐκφύρῃ τοῦ θανάτου τὸν ρόγγον.

— Ἤγνόεις λοιπὸν πάντα ταῦτα; ἠρώτησεν ἐκείνη.

— Τὰ ἠγνόουν· ἤδη καὶ τώρα ἀμφιβάλλω περὶ ὧν. Τὸ λογικὸν μου ἀρνείται νὰ παραδεχθῇ... νὰ ἐννοήσῃ. Δὲν ὀφείλω νὰ σὲ πιστεύσω καὶ ἐν τούτοις δὲν πιστεύω ὅτι δύνασαι νὰ μ' ἀπατήσῃς. Οἷκτω λοιπὸν φορομένη, ἐξηγήσου σαφέστερον.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ μάθῃς τὴν κατὰ τῆς μητρός σου μνησικακίαν μου, τὰ κατὰ τῶν οἰκείων σου παράπονά μου; Ὅχι. Ὁμιλήσα ἤδη πολὺ! ἀπόφυγέ με, μακρύνθητι· ὑπάρχει μεταξύ ἡμῶν φραγμός, δὲν οὔτε σύ, οὔτε ἐγὼ πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ὅπως τὸν ὑπερβῶμεν... ὅσῳ καὶ ἂν ὑποφέρωμεν. Χαῖρε.

Καὶ ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ τοσαύτης θλίψεως, μετὰ τοιαύτης ἐκφράσεως λύπης καὶ μετ' ὧν τὸς μελαγχολικὴν, ὥστε ὁ Ρολάνδος ἀνηγέρθη καὶ ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ ἔρωτός του:

— Ἐ, λοιπὸν ὄχι! δὲν θὰ σὲ ἀφήσω! ἐκραύγασεν· ὄχι, ἡ χίμαιρα δὲν ἐξέλειπεν· ὄχι, δὲν παραιτοῦμαι σοῦ! Ὅχι, νὰ σὲ λησμονήσω, δὲν δύναμαι! Ἄν οἱ πατέρες μας ἦσαν ἐχθροὶ τί πρὸς ἡμᾶς, ἀφοῦ ἡμεῖς θὰ ἐνωθώμεν; αὐτοὶ ἐμισούντο ἄς ἀγαπώμεθα ἡμεῖς· ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν ἔσται ἀγαθότερα! Ἐὰν ὁ κόσμος μᾶς κατακρίνει φεύγομεν μακρὰν αὐτοῦ!

Ἡ Μαρία-Εὐαγγελία διὰ μιᾶς μόνης λέξεως ἀνέκοψε τὸν ἐνθουσιασμόν του.

— Καὶ ἡ μήτηρ σου; τὸν ἠρώτησεν.

— Ἀ! ἡ μήτηρ μου; ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ἐκεῖνος καταβεβλημένος· ἡ μήτηρ μου!

Ἐκεῖνη ἐμίσει πολὺ τὴν Μερσεδὲς.

— Μερσεδὲς; πράγματι, ἤκουσα προφερόμενον τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἐνθυμοῦμαι.

— Τῆς Μερσεδὲς ταύτης, Ρολάνδε, εἶμαι ἡ θυγάτηρ.

— Τῆς ἐρωμένης τοῦ μαρκησίου δ' Ἀρτάν;

Δὲν ἐτόλμησε νὰ εἰπῇ· τοῦ πατρός μου. Ἄλλ' ἡ κρεολὸς ἐπανέλαβε, σοβαρῶς:

— Τῆς συζύγου του ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων! τοῦ μόνου ἐρωτός του, ἐπὶ εἰκοσι μακρὰ ἔτη, ἡ ἀφοσιωμένη καὶ πιστὴ

σύντροφός του, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ τοῦ βίου του ἐν τῇ ἐν Καρδέναις ἐξορίᾳ του, ἣτις τῷ ἐκλείπει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ μεταξὺ τῶν χειρῶν τῆς ὁποίας ἀπέδωκε τὴν τελευταίαν πνεύν του. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης παρέστην εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς του, Ρολάνδε, ἐνῶ σύ, ὁ φέρων τὸ ὄνομά του, οὔτε καὶ τὸν ἐγνώρισας. Σοὶ ὁμίλησαν περιφρονητικῶς περὶ τῆς Μερσεδὲς ταύτης τῆς μητρός μου, εἶμαι βεβαία. Ἐγὼ εἶμαι γενναiotέρα των καὶ θὰ σιωπήσω. Ἀλλὰ σοὶ εἶπον ἀρκετὰ, ὥστε νὰ κατανοήσῃς ὁποία ἄβυσσος μᾶς χωρίζει.

— Μὲ μισεῖς λοιπὸν;

— Ὁ, ὄχι. Σὲ λυποῦμαι!

— Καὶ ἐν τούτοις, ἐὰν σὲ πιστεύσω, εἶμαι νόθος καὶ κλέπτης! ἀπολαμβάνων ἀγαθῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων δικαίωμα δὲν ἔχω! ἡ ἀβεβαιότης αὕτη εἶναι φοβερά, σὲ πάρα-καλῶ γονυπετῆς, εἶπέ μου πᾶν ὅτι γνωρίζεις.

— Ἀδύνατον!

— Τὴν ἀλήθειαν εἶπέ μου!

— Θὰ μὲ κατηράσω.

— Εἶναι λοιπὸν φοβερά;

— Ἀρκούντως, ὥστε νὰ ταραξῇ τὴν ἡρεμίαν σου.

— Καὶ νομίζεις ὅτι δὲν κατεστράφη ἤδη διὰ παντός, καὶ ὅτι ἡ ἀμφιβολία δὲν εἶναι μᾶλλον ἀνυπόφορος ἢ ἡ πραγματικότης; ἔσο γενναία καὶ εἶπέ μου τὰ πάντα.

Ἐκεῖνη ἔμεινεν ἐπὶ στιγμὴν σκεπτικῇ.

— Τὸ θέλεις; τὸν ἠρώτησε.

— Ὁ, ναι!

— Πρὸ τούτου, ὀρκίσθητι ὅτι οὐδεὶς θὰ μάθῃ ὅτι θὰ σοὶ εἶπω.

— Οὔτε ἡ μήτηρ μου;

— Ἡ μήτηρ σου πρὸ πάντων.

— Ὁμνῶ ὅτι θὰ πράξω ὅτι θελήσῃς.

— Πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς μου, εἶπεν αὕτη.

Ὁ Ρολάνδος ἐροίγησεν. Τότε ἤρχισεν ἐκείνη διηγουμένη βραχὺ τῇ φωνῇ, τοὺς ἐρωτας τῆς μαρκησίας καὶ τοῦ βαρόνου Ζάμ.

Ἦτο ἐρωμένη του καὶ πρὸ τοῦ γάμου τῆς ἀκόμη, τῷ εἶπεν, καὶ ἔμεινε τοιαύτη καὶ μετ' αὐτόν. Ὁ συζυγὸς τῆς τὴν ἐλάτρευε· ὅταν συνέλαβεν ὑπονοίας ἡ θλίψις του ὑπῆρξε βαθεῖα καὶ σιωπηλὴ.

Διηγήθη τὸ τελευταῖον ταξίδιον ἐκείνου εἰς Κούβαν καὶ τὴν παρουσίαν τῆς Μερσεδὲς παρὰ τῇ μαρκησίᾳ δ' Ἀρτάν.

— Ἐὰν ἔζης ἐπὶ τινα χρόνον ἐκεῖ πέραν, Ρολάνδε, θὰ ἐγνώριζες ὅτι γυνή, ὡς τὴν Μερσεδὲς, δὲν ἠδύνατο νὰ παρακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν κυρίου, εἰς ἣν ὁ μαρκησίας δ' Ἀρτάν. Καὶ ἄλλως τε αὕτη ἠγνόει τοὺς σκοπούς του. Δὲν τὴν δικαιολογῶ. Ἀπλῶς ἀφηγοῦμαι.

Καὶ ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ γεγονότος τούτου,

— Ὅτε ἐγεννήθης σύ, ὁ μαρκησίας ἦτο πρὸ ἐνός καὶ πλέον ἔτους ἐν Καρδέναις!

Ὁ Ρολάνδος ἐκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς του.

— Ἐν Καρδέναις, ἠκολούθησεν ἡ Μαρία Εὐαγγελία, ὁ μαρκησίας περιωρίσθη εἰς ἀπολυτον μόνωσιν. Τὴν Μερσεδὲς εἶχε λάβει μεθ' αὐτοῦ, ἡ Μερσεδὲς ἦτον ὡραία, ὁ μαρ-

κήσιος ἦτο νέος, καὶ ἡγαπήθησαν ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη, καθ' ὅλον τὸν βίον των, διότι ἡ μητέρα μου ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἐπιζήσῃ ἐπὶ πολὺ ἐκείνου, ὃν ἀπεκάλουν πατέρα μου, ὡς μ' ἀπεκάλει ἐκεῖνος κόρην τοῦ ἀφ' οὗτου ἐγεννήθη.

— Εἶπες ὅτι ἐξετελέσθη ἐγκλημα, ἐψιθύρισεν ὁ Ρολάνδος.

— Ἀληθῶς, ἀλλὰ πρὶν σοὶ τὸ εἶπω, σοὶ ἀναμνήσκω τὸν ὄρκον ὃν ὤμωσας τοῦ νὰ φυλάξῃς μυστικὸν πᾶν ὅ,τι σοὶ εἶπω.

— Τὸ ὤμωσα ἤδη.

— Ὁ πατήρ μου ἀπέθανεν ἐν Καρθέναις, ἀλλ' εἰσεύρεις διὰ τοῦ φοβεροῦ θαλάτου; Ἐπρόκειτο ν' ἀσφαλίσῃ τὸ μέλλον μου, ἀλλ' ἐπετήρουν ὥστε νὰ μὴ ἀπολεσθῇ οὐδὲν ἐκ τῆς κληρονομίας των! Καὶ ὑπῆρχεν ἄνθρωπος ἀγρυπνῶν ἐπὶ τῶν συμφερόντων σου ἐν Ἀβάνᾳ καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς μητρὸς σου. Δὲν πιστεύω νὰ ὑποπτεύσῃς ὅτι πρόκειται περὶ χρημάτων· οὐδὲν διεκδικῶ, περιφρονῶ οὐ μόνον τὸ χρῆμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν αὐτήν, Ρολάνδε.

— Σὺ!

— Ἐγώ.

Καὶ μὲ φωνὴν ἐτι χαμηλοτέρην διηγήθη εἰς τὸν νεανίαν τὴν θλιβεράν ἐσπέραν τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς τῆς ἐν Καρθέναις.

Καὶ σύρασα ἐκ τοῦ μικροῦ κιβωτίου τὰς δύο γραμμάς τὰς χαραχθεῖσας ὑπὸ τῆς τρεμούσης χειρὸς τοῦ μαρκησίου. «Μὲ ἐδολοφώνησαν», ὡς καὶ τὸ χαρτίον, τὸ περιέχον τὴν ὁμολογίαν τῶν σχέσεων τῆς μαρκησίας μετὰ τοῦ βαρόνου Ζάμ! τὰ εἰδείξε πρὸς αὐτόν.

Τέλος δὲ διηγήθη τὴν ραδιουργίαν, ἥτις τοὺς ὤθησε νὰ ἐλθῶσιν εἰς Παρίσιους, τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν ἐν Ἀβρῇ καὶ ἔπειτα τὴν ἀνοικτίρμονα ἄρνησιν τῆς μαρκησίας καὶ τὸν θάνατον τῆς Μερσεδές. Τῷ εἶπε τὴν ἀπώπειραν αὐτοκτονίας, ἣν ἀπεπειράθη καθ' ἐκυτῆς, τὴν σωτηρίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸν ἀνάρμοστον γάμον τῆς καὶ εἰλικρινῆς μέχρι τέλους, ὡμολόγησε τὴν ἐπιμονὴν τοῦ βαρόνου πρὸς ἀποπλάνησιν τῆς, ἥτις ἔσχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐπ' ἀνδοῶν τῆς εἰς Πιρσίους.

— Οὐδὲν σοὶ ἀπέκρυφα, τῷ εἶπε περαινουσα τὴν διήγησιν τῆς, διότι θέλω νὰ σὲ θεραπεύσω ἐκ τοῦ ἔρωτός σου· ἐβουθίσθην εἰς βόρβορον ἀτιμίας, ἀφ' οὗ οὐδείς θὰ δυνηθῇ νὰ μ' ἀποσύρῃ. Ἀλλοτε, θὰ μᾶς ἦτο ἐπιτετραμμένον ν' ἀγαπώμεθα. Θὰ ἦτο τοῦτο τοῦ παρελθόντος ἡ ἀπάληψις! ἤδη τὰ πάντα μᾶς τὸ ἀπαγορεύουσιν· εἶμαι ἐρωμένη τοῦ ἀδελφοῦ σου, θυγάτηρ τοῦ ἀνθρώπου οὗτινος φέρεις τὸ ὄνομα! καὶ ἐπανέκτησα διὰ τῆς ἀτιμώσεώς μου τὴν περιουσίαν, ἥς μ' ἀπεγύμνωσαν οἱ συγγενεῖς σου. Καὶ ἐν τούτοις, σοὶ ὁμολογῶ περαινουσα, ὅτι οὐδένα μισῶ, οὐδὲν ἐλπίζω· ἡ καρδία μου εἶναι κενή, καθολοκληρίαν καρδίαν νεκρά· ὁμοιάζει τὰ δένδρα ἐκεῖνα τῆς πατρίδος μου, ἀτινα προσβαλλόμενα ὑπὸ κεραυνῶν, μένουσι μὲν ὄρθια, ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην σφοδρὰν πνεύην ἀνέμου καταπίπτουσιν εἰς κόνιν. Ἰδοὺ σοὶ εἶπον πόσον οἱ οἰκεῖοί σου, μοὶ ἐπροξένησαν κακόν! Εἶσαι νέος, Ρολάνδε, εἶσαι πλούσιος, φέρεις ὠραῖον ὄνομα, ζῆθι εὐδαίμων. Σὺ εἶσαι ἄθως τῶν

σομοφορῶν αἵτινες μὲ ἐπληξάν, καὶ σὲ συχωρῶ. Ἀλλὰ, χαῖρε! καὶ τήρησον σιγὴν!

Ἐκεῖνος τὴν ἤκουε μὲ τὴν κεφαλὴν φλέγουσαν καὶ μὴ ἐνθυμούμενος ἐκ τῆς διηγήσεως ἐκείνης, εἰμὴ ὅτι ἦτο ἐρωμένη ἄλλου.

— ὦ! ἐκράυασεν, ἡμεῖς μόνοι σὲ ἐρρίψαμεν εἰς τὰς ἀγκάλας ἄλλου, ἀφίσαντές σε ἐν ἀπελπισίᾳ.

— Ὑπῆρξα δειλὴ, εἶπεν ἡ μιγάς· δὲν ὑστερεῖται τις εὐκόλως τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἀνέτου βίου, ἀφοῦ ἀπαξ τὰ ἐδοκίμασεν· ἐσφαλα.

— Ἀκουσε, Μαρία, ἡ κεφαλὴ μου βράζει, τὸ λογικόν μου πλανᾶται! Ἄφες με νὰ σκεφθῶ· ἐπιτρέψόν μοι νὰ ἐπανέλθω· πρέπει νὰ σὲ ἐπανιδῶ καὶ νὰ σοὶ ὁμιλήσω· πρέπει νὰ ἀνασκευασθῶσιν αἱ μεγάλαι ἀδικίαι, αἵτινες διεπράχθησαν.

— Σοὶ τὸ ἀπαγορεύω. Καὶ ἔπειτα, ἐπρόσθεσε μετὰ ἐσχάτης ἀποθαρρύνσεως, τὸ κακὸν ἐγένετο καὶ δὲν ἐπιδέχεται διόρθωσιν. Ζῆθι εὐδαίμων!

— Ἀνευ σοῦ;

— Εἶμαι ἀναξία τοῦ ἔρωτος ἐντίμου ἀνδρός καὶ ἀρκετὰ δικαία, ὥστε ἀπαξ παραδοθεῖσα ν' ἀποσυρθῶ· ἡπάτησα ἤδη τὸν γενναῖον ἄνδρα, ὅστις μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν καὶ ὃν ἀναξίως ἐγκατέλειπα. Χαῖρε, Ρολάνδε.

— Μὴ προφέρῃς τὴν λέξιν ταύτην!

— Μοὶ ὑπέσχεθης σιωπὴν.

— Θὰ φυλάξω τὴν ὑπόσχεσίν μου.

— Καὶ θὰ μὲ λησμονήσῃς;

— Οὐδέποτε!

— Πῶς; δύνασαι νὰ μ' ἀγαπᾷς τοῦ λοιποῦ;

— Περισσότερον τῆς ζωῆς μου!

— Τότε πεπρωμένον πὶ μᾶς ὠθεῖ, ἀφοῦ ἡ ἐξομολόγησίς μου δὲν σὲ ἀπομακρύνῃ. Τί ἄλλο δύναμαι νὰ πράξω!

— Θὰ σοὶ τὸ εἶπω.

Καὶ κύψας ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς τὴν ἐκάλυψε διὰ φιλημάτων.

Ἐκείνη τὸν ὠδήγησε μόνη μέχρι τῆς θύρας.

Καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἐμακρύνθη, ἐψιθύρισε θριχυμευτικῶς:

— Θὰ ἐπανέλθῃ!

Ὁ κύρ Ὀνώριος, ὅστις παρεφύλαττεν, ἠκολούθησε πρὸς στιγμὴν τὸν νέον μαρκήσιον καὶ ἐσημείωσεν ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου του: «Ἀπὸ τὰς τρεῖς ἀκριβῶς, μέχρι τῶν πέντε καὶ τριάκοντα λεπτῶν».

KI'

Ὁ Ρολάνδος ἐξελθὼν τοῦ μεγάρου Μονώ, ἐβαδίζεν ἀσκόπως ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν.

Ἦτο παραζαλισμένος· ὁμοιάζε πρὸς ἄνθρωπον καταπεσόντα ἐξ ὕψους πρὸς τὸ βάθος· πεδιάδος, πρὸς ναυαγόν, ὅστις παλαίσας πρὸς τὸ μανιῶδες κύμα, ρίπτεται ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἀκτὴν, τετραυματισμένος, ἀλλὰ ζῶν καὶ ἀναπνέων ἔτι.

Μάτην προσεπάθει νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ιδέας του.

Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀμφέβηκε περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς κρεολῶ.

Πιστεύει τις πάντοτε τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπωμένους.

Ἄλλως τε δέ, τί θὰ ἐκέρδιζεν ἐκείνη ψευδομένη; Οὐδὲν ἄλλο νὰ ἐπιθυμήσῃ εἶχεν. Ὁ πλοῦτος τῇ ἐπ' ἀνῆρχετο διὰ τῆς εὐνοίας τοῦ μεγάλου οἰκονομολόγου, τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ τὸ μέγεθος τῆς περιουσίας.

Ὁ Ρολάνδος ἠκολούθη ἀσυναίσθητως τὴν ὁδὸν τοῦ προαστείου Ἀγίου Ὀνωρίου, ὅτε εὗρεθ' ἀπέναντι ἀμάξης, ἐν ᾗ ἐκάθητο ὁ Ροζενδάλ μετὰ τοῦ πρίγκηπος δ' Ἐλί.

Ἐκεῖνοι δὲν τὸν ἐγνώρισαν ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους, ὅπερ κατέκλιζε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ καὶ ἴστατο πρὸ τῆς ὑελίνης προσώψεως καταστήματος, πωλοῦντος ἐλαίου· γραφίας.

— Εἶμαι ἀδελφός του, ἐσκέφθη, καὶ ἐκείνη εἶναι ἐρωμένη του!

Ἐκεῖνοι δὲ ὠμίλουν περὶ τῆς Ροζίτας, διότι πρὸ πολλοῦ μόνον περὶ αὐτῆς ὁ πρίγκιψ ὁμίλει.

— Πῶς; ἔλεγεν εἰς τὸν Ροζενδάλ, δὲν τὴν εἶδες ἀκόμη; ἀλλὰ τί κάμνεις λοιπόν; αὐτὴ εἶναι θαυμασία!

— Καὶ ζητεῖς νὰ τὴν βάλῃς εἰς τὸ χέρι;

— Ἄν ἔμπορέσω! εἶπε μετὰ κυνισμοῦ ὁ πρίγκιψ.

Ὁ Ρολάνδος ἐσκέπτετο τὴν Μιρίαν· εἶχεν ἐξέλθει τοῦ μεγάρου περισσότερον δεδουλωμένος παρ' ὅ,τι ἦτο πρὶν εἰσελθῇ ἐν αὐτῷ.

Τῷ εἶχεν ὁμιλήσει μὲ τόσῃν γλυκύτητά, ἐλάβανεν τόσας φροντίδας νὰ μειώσῃ τὴν ὀδύνην, ἣν θὰ τῷ ἐπέφερον αἱ ἀποκαλύψεις τῆς! Ἐφάνετο τὸσον ἀπελπίς, διότι μεταξὺ αὐτῶν παρενέβαινον τὰ ἐγκλήματα, ὧν αὐτοὶ ἦσαν τὰ θύματα καὶ ἄλλοι οἱ ἐργάται, ὥστε ἐφρόνει ὅτι θὰ τὸν ἡγάπα μετὰ χαρᾶς, ἂν δὲν παρενέβαινε τὸ πεπρωμένον, ὅπερ τοὺς ἐχώριζεν.

Ἐγκλήματα! ἦσαν τῶντοι τοιαῦτα, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ὀδύνηι θὰ ἐπιπτον πᾶσαι κατὰ τῆς κεφαλῆς του, ὅπως μόνος αὐτὸς εἶχεν ἀπολαύσει τοὺς καρπούς αὐτῶν, ἐν ἀγνοίᾳ του.

Καὶ ἀπὸ τοῦδε ἤρξαντο βαρύνοντα ἐπὶ τοῦ βίου του.

Εἰσῆλθε παρὰ τῇ κρεολῶ, ἐλαφρὸς, πλήρης χαρᾶς καὶ ἐλπίδων, καὶ ἐμακρύνετο συντετριμμένος καὶ ἀπελπίς.

Εἶχε πιστεύσει ὅτι προσήγγισε τὴν μεγίστην εὐδαιμονίαν τοῦ ν' ἀγαπηθῇ παρὰ αὐτῆς, ἀλλ' ἡ Μαρία Εὐαγγελία μὲ τὴν σκληρότητα, ἣν μόναι αἱ γυναῖκες ἔχουσι ὅταν ὀργισθῶσι, τὸν εἴλκυσε πλησίον τῆς, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τὸν ἀπωθήσῃ μετὰ πλείονος ἐτι δυνάμεως.

Τὸν κατέλαβε διὰ τοῦτο ἀπειρος ἀποθάρρυνσις! Ἡ καρδία του ἐπληρώθη πικρίας, διότι τὰ πάντα περὶ αὐτὸν ἦσαν σκοτεινὰ μετὰ τὸ ναυάγιον τῶν ἐλπίδων του.

Καὶ αὐτὸ τὸ σέβας πρὸς τὴν μητέρα του ἠλαττώθη, ὡς ἠλαττώθη καὶ ἡ υἱικὴ στοργή του. Ἐπιθύμει νὰ τὴν ἐξέλεπε πάραυτα καὶ δὲν ἐτόλμα· ἡρώτα ἐαυτὸν μὲ ὁποῖον πρόσωπον θὰ τὴν ἐπλησίαζεν. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐπειράτο ν' ἀπορρίψῃ τὰς κατηγορίας ἐκεῖνας. ἀλλ' ὀπισθοχώρει ἀπέναντι τῆς πασιφανείας.

Μήπως δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ μαρκήσιος ἐξορίσθη ἐκουσίως πρὸ εἰκοσι δύο ἐτῶν καὶ

οὐδέποτε ἀπεφάσισε νὰ ἐπανεέλθῃ· οὐδέποτε δὲ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ δὲν ἔλαθε δύο γραμμάς γεγραμμένας ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ. Ἡ δὲ μαρκησία ὠμίλει περὶ αὐτοῦ ὡς περὶ ξένου, ὡς περὶ ἐχθροῦ μάλιστα! πᾶς δεσμὸς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ εἶχεν ἀποτόμως κοπῇ.

Μόνον συνεπεία τοιοῦτου δράματος ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη ρῆξις.

Ἡ μαρκησία ἐθρίαμβευσ τότε ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος καὶ τῆς διασήμεου καταστάσεως καλλονῆς τῆς.

Πᾶσαι αἱ εἰκόνες αὐτῆς τὸ ἐμαρτύρουν! Καὶ ἀνεπόλει αἰνιγματώδεις τινὰς δι' αὐτὸν φράσεις τοῦ Ροζενδάλ, καὶ τὸ φιλόστοργον ἐνδιαφέρον, ὅπερ οὗτος εἰδείκνυε πρὸς τὴν μαρκησίαν.

Ἐξ ἄλλου δὲ ὁ θάνατος τοῦ βαρόνου Ζάμ. ἔμενεν ἀνεξήγητος.

Πᾶσαι αὐταὶ αἱ λεπτομέρειαι ἀνεδείκνυν τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων τῆς Μαρίας Εὐαγγελίας.

Οὕτω λοιπὸν ἦτο νόθος, μοιχογέννητος, καὶ τὸ ὄνομα δ' Ἀρτάν τὸ ὁποῖον ἔφερε, δυνάμει τῆς πλάνης τῆς κοινωνείας; δὲν τῷ ἀνῆκεν. Πᾶσα ἡ περιουσία τοῦ μαρκησίου· καὶ πρὸ πάντων τὰ λαμπρὰ κτήματα τῶν Καρδενών, ἅτινα εἶχον βεβαίως διαφυλαχθεῖ διὰ τὴν κόρην τοῦ, διὰ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ τέκνον, οὕτινος ἦτο ἡ κοίτις. περιῆλθον εἰς αὐτὸν ἀρπαχθέντα, κατόπιν ἐγκλήματος!

Καὶ ἡ μόνη ἀληθής, ἡ μόνη πραγματικὴ ἐνοχος ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ.

Ἡ ἀπληστία καὶ ἡ μνησικακία τῆς εἶχον προξενήσει ἀπαισίας καταστροφάς τὸν θάνατον τοῦ μαρκησίου καὶ τὸν τῆς Μερσεδές, τὴν καταστροφήν τῆς θυγατρὸς τῆς, τὴν ἀπόπειραν αὐτῆς πρὸς αὐτοχειρίαν, τὸν γάμον τῆς, πρεῖον στιγμῶν τινῶν ἀπελπισίας, καὶ ἐπὶ τέλους τὴν πτώσιν αὐτῆς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ, τὰ πάντα νὰ ἐξαγοράσῃ!

Ὅποια διαφορά, ἐὰν ἡ μήτηρ τοῦ, δικαιοτέρα καὶ ἐπιεικεσττέρα φαινομένη, ἐπροστάτευε τὴν Μερσεδές ἐν τῷ δικαίῳ τῆς καὶ ἐλησμονεῖ μνησικακίας, ὥς ὁ χρόνος ὥφειλε νὰ ἐξαλείψῃ· ἐὰν τὴν περιουσίαν τοῦ μαρκησίου διένειμεν εἰς δύο ἴσα μέρη, ἅτινα κατόπιν ὁ ἔρως θὰ ἦνεν!

Τὴν ἐσπέραν ὅλην ἐπληνάτο μόνος, ἀβεβαιοσ, δισταζὼν τί ν' ἀποφασίσῃ· ἐν τῷ σκότει ἀνῆλθε δεκάκις καὶ κατῆλθε τὴν ὁδὸν τῶν Ἡλυσίων Πεδίων, ὑπὸ τὰ δένδρα, ὧν ὁ ἀνεμὸς ἀπέσπα τὰ φύλλα, τὰ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ξηρανθέντα καὶ κυλισθέντα ἐν τῇ κόνῃ.

Κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν, ἀπνυδῶνως ἐκ τῶν ἀκαταλόγητων τούτων περιπάτων, ἀνίκανος νὰ σκεφθῇ, ἀμφιβάλλων περὶ πάντων, περὶ τῶν ἄλλων, ὡς καὶ περὶ ἐκείνου, ἀπεφάσισε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν οἶκόν τοῦ.

Διερχόμενος μεγαλὴν αἴθρυσαν τοῦ πρώτου πατώματος, ἦτις συνήχετο πρὸς τὸ διαμέρισμα τῆς μητρός τοῦ, ἤκουσε φωνὰς ἐν τῷ καλλυντηρίῳ αὐτῆς.

Ἦτο ἡ φωνὴ τῆς ὑποκομῆσεως δὲ Σερναί, ἦτις, ἐτοιμαζομένη ν' ἀπέλθῃ, διηγείτο σκανδαλώδη τινὰ ἱστορίαν πρὸς τὴν φίλην αὐτῆς.

Ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ ὁ Ρολάνδος εὐρέθη ἐνώπιον τῶν δύο γυναικῶν.

— Μπα! σὺ εἶσαι; εἶπεν ἡ ὑποκόμησσα, πόθεν ἔρχεσαι;

— Δὲν με προεῖδοποίησας διὰ τὸ δεῖπνον, Ρολάνδε, τῷ εἶπεν ἡδῶς ἡ μήτηρ τοῦ, καὶ ἔκαμες κακά, διότι ἐφοβήθην ἀπρόοπτόν τι.

Ὁ Ρολάνδος ἐζήτησε συγγνώμην, εἰπὼν ὅτι ἐκρατήθη ἀπρόοπτος παρά τινων φίλων τοῦ.

— Ποίου φύλου ἦσαν οἱ φίλοι οὗτοι; ἡρώτησεν ἡ ὑποκόμησσα γελῶσα.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἀπεκρίθη.

— Πνεῦμα μελαγχολίας! εἶπεν ἡ ὑποκόμησσα, θὰ μείνης λοιπὸν ἐς αἰεὶ τοιοῦτος; Εἶσαι εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς ἀνοιξέως καὶ τῶν ρόδων, Ρολάνδε, καὶ δρέπε ἐξ αὐτῶν, διότι παρέρχονται.

Καὶ ἀπῆλθεν.

Ἡ μαρκησία ἐκράτησε τὸν υἱὸν τῆς καὶ τὸν ἔσυρε πρὸς τὸ καλλυντήριον.

— Δὲν θὰ ἐξέλθης, μητέρα μου; ἡρώτησεν οὗτος.

— Ὁχι.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον.

— Διὰ τί;

— Διότι ἔχω ἀνάγκην νὰ συνωμιλήσω μεν.

— Περὶ τίνος;

— Περὶ τινῶν πληροφοριῶν. ὥς θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοὶ δώσῃς.

Καὶ λέγων ταῦτα κατέστη σοβαρός· ἡ θλίψις τοῦ ἦτο καταφανής· ἡ φωνὴ τοῦ ἐπνίγετο.

— Ποία ἐπιστημότης Θεέ μου! εἶπεν ἡ μαρκησία· οὐδέποτε σὲ εἶδον τόσῳ ἐπίσημον! εἰς ποῖον δενδρύλιον ἔβρισκες τὴν ἐσπέραν ταύτην;

— Ἐπὶ ἀκαθάρτων, χόρτων, ἐπὶ χόρτων δηλητηριωδῶν καθήσε, θὰ σοὶ εἰπω τὰ πάντα.

Ἡ μαρκησία ἔσχε κακὸν προαίσθημα.

Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐφοβέτο ἐξηγήσεις μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς, ἐπὶ τῆς διαφωνίας αὐτῆς μετὰ τοῦ συζύγου τῆς.

Καὶ ἡσθάνετο ὅτι ἤγγικεν ἡ ὥρα.

— Σὲ ἀκούω· τῷ εἶπεν.

— Μητέρα μου, ἤρξατο ὁ Ρολάνδος, εἰμαι ἀνήσυχος, μάλιστα ἐν ἀπελπισίᾳ. Ἡ σύγχασόν με... πράϋνον τὴν συνείδησίν μου...

— Τὴν συνείδησίν σου, Ρολάνδε;

— Πρὸ καιροῦ σκέπτομαι ὅτι κατέχω περιουσίαν ἣτις δὲν μοὶ ἀνήκει. Ὅταν ἐγεννήθην ἐγὼ, πρὸ πόσου χρόνου ὁ μαρκησίου δ' Ἀρτάν ἦτο εἰς τὰ κτήματά τοῦ τῶν Καρδενών;

— Ἀλλά... ἡ ἐρώτησις αὕτη... ἡ παροδοξία!...

— Πρέπει νὰ μάθω. Σοὶ ὁμνῶ ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ μειώσῃ τὴν πρὸς ὑμᾶς στοργὴν μου. Εἰσθε μήτηρ μου, ἀρκεῖ τοῦτο, μὲν ἡ λέξις αὕτη ἐξηγῇ πᾶσαν σκέψιν καὶ πᾶσαν τρυφερότητά μου. Ἀλλ' ἂν μ' ἀγαπᾶς ὡμίλησον εὐλικρινῶς καὶ ἄνευ περιφράσεων.

— Τίς σοὶ εἶπε τοῦτο;

— Οὐδεὶς Δὲν παρατήρησας συχνάκις τὴν μελαγχολίαν μου, τὴν κατῆρειαν τοῦ χαρακτῆρός μου, τὰς θλίψεις μου, τὸ ἄγριον ὕψος μου!

— Τῷ ὄντι.

— Τὸ ἄγριον τοῦτο ὕψος, ἡ κατῆρειά μου, προήρχετο ἐξ ὧν συνήρπαζα ἔνθεν κακῆθην. Γνωρίζεις τίς πόθεν προέρχονται τὰ φοβερά ἰνδάλματα τοῦ ἐφιάλτου; ἐγὼ τὰ δοκιμαζώ. διαλύσέ μου τὰ κακὰ ταῦτα ὄνειρα.

— Τί σοὶ εἶπον;

— Μοὶ εἶπον ὅτι ὁ μαρκησίου διέρρηξε τοὺς δεσμοὺς οὕτινες τὸν ἦνεν μετ' ὑμῶν καὶ ἔφυγεν ἐκ τῆς Γαλλίας, διότι εἶχατε ἐραστὴν!

— Ρολάνδε!

— Θέλω νὰ φωτισθῶ σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ σὰς ἴδω ἐρυθριῶσαν, σὰς, ἦν σέβομαι ἀπείρως, ἀλλὰ ν' ἀποδώσω περιουσίαν, ἣτις δὲν μοὶ ἀνῆκει.

— Εἶναι παραφροσύνη!

— Πράγματι· ἀπὸ μιᾶς ἡδὴ ὥρας ἐννῶ ὅτι κινδυνεύω νὰ παραφρονήσω.

Ἡ κυρία δ' Ἀρτάν πράγματι κατελήφθη ὑπὸ τρόμου.

Οἱ χαρακτῆρες τοῦ Ρολάνδου ἐφαίνοντο ἡλλοιωμένοι.

Αἱ ὑπόνοιαι τοῦ ἐπεβεβαιούντο.

Ἡ Μαρία-Εὐαγγελία δὲν ἐψεύσθη.

Ὁ δισταγμὸς τῆς μητρός τοῦ, εἰς τὸ νὰ τὸν πληροφορήσῃ περὶ τῶν χρονολογιῶν, ὡς παρ' αὐτῆς ἐζήτει, τὸν ἐβεβαίουν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περὶ τῶν λόγων τῆς σκληρᾶς κρεοῦ.

Ἐὰν ἦτο γεγονὸς ἡ μία τῶν κατηγοριῶν, ἡ πρώτη, ἡ κυρία ἀφορμὴ τῶν ἄλλων, πῶς ἠδύνατο ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀκριθείας τῶν λοιπῶν;

Ἦτο λοιπὸν υἱὸς τῆς μοιχοῦ καὶ δολοφόνου;

Ἡ περιουσία τοῦ εἶχεν ἀποκτηθῇ διὰ τοῦ αἵματος τῶν δολοφονιῶν, ὡς τὰς περιουσίας τῶν κοινῶν κακούργων, μόνον δὲ ἡ ὑψηλὴ θέσις, ἣν κατεῖχεν, ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ὑπόνοιαν.

Ἡ μαρκησία, τὸ μέτωπον ἔχουσα ἐστηριγμένον ἐπὶ τῆς χειρὸς, τὰς ὀφρὺς συνεσπαμένας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς φλογερούς, ἐδάγκανε τὰ χεῖλη αὐτῆς μέχρις αἵματος.

Ἐδίσταζεν ἀκόμη.

Ὁ Ρολάνδος ἐπανελάθε:

— Σιωπᾶτε; θὰ ὁμιλήσω ἐγὼ ἀνθ' ὑμῶν. Ὁ μαρκησίου δ' Ἀρτάν ἦτο εἰς Κούβαν εἰς τὰ ἐν Καρδενάις κτήματά τοῦ πρὸ δεκαετessάρων μηνῶν... Ὅτε δὲ ἐπανεῆλθεν ἀπροσδόκητως, συνέλαβεν ἐδῶ, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ δωματίου καὶ εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν θέσιν, τὸν βαρόνον Ζάμ, ὃν καὶ ἐφόνευσεν, διότι ἦτο ἐραστὴς σας καὶ διότι τὸ παιδίον, ὅπερ ἐγεννήθη δύο ἡμέρας κατόπιν, ἦτο τέκνον τοῦ βαρόνου.

— Ρολάνδε!...

— Τὸ παιδίον ἐκεῖνο εἶμαι ἐγὼ, μητέρα μου, εἶναι ἀληθές;

Ἡ μαρκησία ἔμενεν ἀκίνητος.

Ὁ Ρολάνδος τὴν παρατήρει, προσκλίνων ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τῆς, ἐν τῇ σοβαρᾷ στάσει δικαστοῦ ἀναμείνοντος τὰς ἐξομολογήσεις τοῦ ἐν μαρτυρίᾳ ὑποβαλλομένου καταδίκου.

Ἀλλ' ἐκείνη ἐπέμενε πάντοτε.

[Ἐπεται συνέχεια.]